

Pongrácz Kálmán

Budapest új polgármestere azt mondja, hogy a régi világban a polgármester a város első polgára volt. Ő a város első munkása szeretne lenni. Ötven éves. A Ganz Vagónygyár vezérigazgatóját székéből került a főváros élére. Vasesztergályos volt, kora ifjúsága óta lelkes híve és harcosa a munkásmozgalomnak. Az első világháborúban bevonult katonának, fogságba esett és amikor hazajött, 1919-ben sivár helyzetet talált, elvtársai börtönben szynlödtek vagy emigrációba kényszerültek. Kis üzemekben, nagy gyárakban dolgozott, megismerte a munkanélküliek keserves életét is. Neve állandóan szerepelt a feketelistán. 1938-ban a Ganzgyár főbizalmijává választotta, ezt a tisztséget 1944. őszéig töltötte be, míg a Gestapo el nem hurcolta. Munkatársai és barátai, a régiiek és az újak őszinte könnyekkel búcsúztatták s az egyik búcsúzó csoport percekig késlekedett, mert a vezérszónok a meghatottságtól nem tudott szóhozjutni. Az atléta termetű, rendkívül rokonszenves, barátságos tekintetű polgármester azt mondja, hogy ennek a rokonszenv-megnyilvánulásnak egyetlen titka van: szeretni kell az embereket. Nehezen válik meg a gyártól. Mindig büszke lesz a napközi otthonra, a kis zuhanyozókkal, mesesarokkal, ahol sok vidámtelketű gyermek nevelődik, hiányozni fog neki a gépek világa s nemigen lesz alkalma egy-egy új gépet, — mint eddig tette — éjjelenként kipróbálni. Sokat dolgozott egész életében, az utóbbi időben pihenésül a gyár festő- és szobrászműhelyébe látogatott el s figyelte a munkások fejlődő művészi érzékét. Felesége csendes, bátor asszony, aki sohasem tartotta vissza a kockázatos mozgalmi élettől s noha mint vezérigazgatónak autó állt rendelkezésére, megkérdezte, melyik villamosal kell a városházára menni, hogy jelen lehessen a polgármester-választáson. Pongrácz Kálmánról régi barátai mesélik, hogy bármilyen munkahelyre került, rövid idő múlva bizalmivá választották. S talán ez a legjellemzőbb rá, hogy olyan karakter, amely odaadón tudja képviselni mások érdekeit. Szabad idejében szívesen veszi kezébe a horgászbotot. (D)